

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตไม้ผลเพื่อการส่งออกในจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ของไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวอภิญญา อินทร์แก้ว

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ สุรฤกษ์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์อินทร์ รักอริยะธรรม

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาระยะที่ศักยภาพการผลิตไม้ผลเพื่อการส่งออกในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษาปัจจัยทางกายภาพ - เศรษฐกิจ - สังคม - วัฒนธรรมและการเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาไม้ผลและกระบวนการผลิตไม้ผลของพื้นที่ศึกษา ตลอดจนการเสนอแนวทางการพัฒนาไม้ผลของพื้นที่ศึกษาที่เหมาะสม และแนวทางการขยายตลาดไม้ผลของไทยในพื้นที่โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย โดยใช้การวิจัยสนามเป็นวิธีการหลักและวิจัยเอกสารเป็นส่วนประกอบสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีทั้งศักยภาพและข้อจำกัดในการผลิตไม้ผลเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะในด้านศักยภาพนั้นปรากฏว่า จังหวัดปัตตานี สงขลา สตูล นราธิวาส และยะลา มีศักยภาพการผลิตไม้ผลเพื่อการส่งออกทุกจังหวัดมากน้อยตามลำดับ โดยมีปัจจัยทางการเมืองสนับสนุนให้เกิดศักยภาพดังกล่าวเป็นสำคัญ โดยเฉพาะนโยบายการเกษตรของรัฐที่มีส่วนกำหนดแนวทางการพัฒนาไม้ผลเพื่อการส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ ที่ประกอบด้วยตลาดของประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ที่เป็นตลาดร่วมในโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย กับประเทศไทย ส่วนในข้อจำกัดที่พบจากการผลการศึกษาก็คือ การขาดกระบวนการผลิตในขั้นตอนสำคัญ และปัจจัยทางเศรษฐกิจบางด้านที่เกษตรกรเจ้าของสวนจำเป็นต้องเร่งพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงจุดอ่อนดังกล่าว และได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนในการผลิตเพื่อการส่งออก

สำหรับศักยภาพของไม้ผลที่ผลิตเพื่อการส่งออกในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ลองกอง และมังคุดมีศักยภาพมากกว่าทุเรียน ทั้งนี้ด้วยปัจจัยสนับสนุนอย่างเด่นชัด จากนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับไม้ผลสองประเภทแรกในพื้นที่นี้โดยตรง

แนวทางการพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลของพื้นที่ศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพในการส่งออก ควรพัฒนาปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นประเด็นแรก ที่เน้นด้านแรงงานเกษตรแบบจ้างประจำที่มีทักษะสูง โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถช่วยสนับสนุนการพัฒนาด้านกระบวนการผลิตได้อย่างเต็มที่และเร่งด่วน โดยเฉพาะในขั้นตอนสุดท้ายคือ วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวให้ครบทุกขั้นตอน ที่เกษตรกรเจ้าของสวนยังละเลยและไม่ให้ความสำคัญที่จะนำมาพัฒนาด้วยตนเอง เพราะปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรหลัก หรือตัวแปรสำคัญที่ต่างก็ช่วยส่งผลให้เกิดการขยายตลาดไม้ผลเป้าหมาย ลองกอง มังคุดและทุเรียน ในพื้นที่โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย รวมทั้งตลาดในประเทศอื่นๆ ที่มีู่ทางได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ